

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο

«Σύμβουλος Αυτισμού»

Κωδικός: 2019-1-AT-KA202-051218

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτή.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο

«Σύμβουλος Αυτισμού»

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	4
1. Σχετικά με το πρόγραμμα.....	6
1.1 Το πρόγραμμα “AuTrain”	6
1.2 Η ομάδα του προγράμματος	6
1.3 Πώς να χρησιμοποιήσετε το εγχειρίδιο	7
2. Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) – Γεγονότα και Πληροφορίες	9
2.1 Τι είναι η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ);	9
2.2 Πώς αναγνωρίζεται μία ΔΑΦ;	10
3. Εκπαιδευτικό υλικό «Σύμβουλος Αυτισμού».....	12
3.1 Ενότητα 1 – Δημιουργώντας μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς	14
3.2 Ενότητα 2 – Φύση της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος.....	16
3.3 Ενότητα 3 – Διαταραχές αυτιστικού φάσματος και κοινωνία	22
3.4 Ενότητα 4 – Κοινωνική επικοινωνία και κοινωνικές ικανότητες για τη διαχείριση ατόμων με ΔΑΦ.....	24
3.5 Ενότητα 5 – Επαγγελματικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε άτομα με ΔΑΦ	26
3.6 Ενότητα 6 – Πρακτική εφαρμογή: Σύνοψη	28
3.7 Ενότητα 7 – Διευκολύνσεις για τις δημόσιες και επαγγελματικές υπηρεσίες	32
Παράρτημα	34
Πώς να διαχειριστείτε τις ρυθμίσεις υποτίτλων στο YouTube	34
Λίστα εικόνων	35
Λίστα Παραπομπών	35

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

1. Σχετικά με το πρόγραμμα

1.1 Το πρόγραμμα “AuTrain”

Το Πρόγραμμα Στρατηγικής Συνεργασίας ERASMUS+ “AuTrain” (2019-1-AT-KA202-051218) προγραμματίστηκε από τη 01/10/2019 έως τις 31/12/2021 και είχε ως στόχο τη βελτίωση της κατάστασης των ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ). Ως εκ τούτου, η ομάδα του έργου συνέλεξε περιεκτικό υλικό για τη διαταραχή του αυτιστικού φάσματος, τις μορφές και τα χαρακτηριστικά της, προκειμένου να ευαισθητοποιήσει για τα άτομα που έχουν διαγνωστεί με ΔΑΦ.

Για το σκοπό αυτό, έχει αναπτυχθεί μια διαδικτυακή πλατφόρμα η οποία αρχικά παρουσιάζει γενικές πληροφορίες για τις ΔΑΦ. Δεύτερον, η πλατφόρμα περιέχει όλο το απαραίτητο διδακτικό και εκπαιδευτικό υλικό που είναι απαραίτητο για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Σύμβουλος ΔΑΦ» το οποίο έχει πιστοποιηθεί κατά ISO 17024 από εξωτερικό φορέα διαπίστευσης.

Εικόνα 1. Αρχική σελίδα – Πλατφόρμα „AuTrain “ (www.autrain.eu).

Η πιστοποίηση της εκπαίδευσης αποτελεί τη βάση για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του έργου. Η δωρεάν πρόσβαση στην πλατφόρμα AuTrain διασφαλίζει ότι όλα τα έγγραφα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από διάφορους οργανισμούς ακόμη και μετά το τέλος του έργου. Ακόμη και η διαδικασία πιστοποίησης είναι ανοιχτή για όλους, επειδή το ιστορικό του έργου είναι ένα σημαντικό ζήτημα στον τομέα της κοινωνικής ένταξης και καλύπτει τις υπάρχουσες ανάγκες στην καθημερινή ζωή.

Τα άτομα στο αυτιστικό φάσμα αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα σε «απλές» καθημερινές καταστάσεις όπως το να πηγαίνουν στο σχολείο, σε ένα νοσοκομείο ή να έχουν ραντεβού με υπαλλήλους στη δημόσια διοίκηση. Για το λόγο αυτό, το έργο ανέπτυξε αυτό το εκπαιδευτικό σεμινάριο για μη επαγγελματίες για να γίνουν πιστοποιημένοι «Σύμβουλοι ΔΑΦ που μπορούν να υποστηρίξουν ή να εκπαιδεύσουν τους συναδέλφους τους στην κοινωνική ένταξη γενικά και στη διαχείριση ατόμων με ΔΑΦ στο αντίστοιχο εργασιακό τους περιβάλλον σε ειδικές περιπτώσεις.

1.2 Η ομάδα του προγράμματος

Η ομάδα του έργου, η οποία αποτελούνταν από τους απαραίτητους ειδικούς σε διάφορους τομείς όπως η εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, οι ΤΠΕ, η εκπαίδευση ενηλίκων καθώς και η

επαγγελματική κατάρτιση, ήταν υπεύθυνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αυτού του ολοκληρωμένου συνόλου αποτελεσμάτων που παρουσιάζεται στον ιστότοπο του έργου www.autrain.eu. Ως εκ τούτου, η ομάδα του AuTrain περιλαμβάνει ένα διεπιστημονικό μείγμα από διάφορα πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα που συνδυάζουν θεωρητική γνώση και πρακτική εμπειρία στην κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς επικοινωνία με άτομα με ΔΑΦ.

Το VINCO, ένα κέντρο ειδικής αγωγής από την Αυστρία, ενήργησε ως συντονιστικός εταίρος και το έργο έτρεξε υπό την παρακολούθηση της Αυστριακής Εθνικής Υπηρεσίας ΟεΑΔ GmbH.

Οργανισμός	Χώρα	Προσωπικό
VINCO	Αυστρία	Wolfgang Winkler Rainer Schabereiter Birgit Lukas
Universidade do Minho	Πορτογαλία	Ana Paula Louçã Martins Anabela Cruz Santos
KAROLINSKA INSTITUTET	Σουηδία	Sven Bölte
FH JOANNEUM	Αυστρία	Wolfgang Schabereiter Jasmin Koller Michael Brickmann
IL CERCHIO	Ιταλία	Alice Maraldi Elisa Baraghini
European Education and Learning Institute	Ελλάδα	Chrysi Koundouraki Georgia Stagaki

Πίνακας 1. Ομάδα προγράμματος AuTrain.

1.3 Πώς να χρησιμοποιήσετε το εγχειρίδιο

Αυτό το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο ως μέρος του δεύτερου Πνευματικού Προϊόντος του προγράμματος δημιουργήθηκε μαζί με όλες τις ολοκληρωμένες ψηφιακές πληροφορίες, διδακτικό και εκπαιδευτικό υλικό που παρουσιάζεται στη λεγόμενη πλατφόρμα AuTrain.

Ως εκ τούτου, αυτό το εγχειρίδιο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως «πρόσθετο υλικό» για φυσική διδασκαλία και εκπαίδευση, ειδικά ως βιβλίο εργασίας για τους συμμετέχοντες στα μαθήματα. Είναι δομημένο ως εξής:

- Μέρος 1: Γενικές πληροφορίες για τις Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος
- Μέρος 2: Πρακτικές δραστηριότητες (σε συμφωνία με τις ενότητες των μαθημάτων)

Όλες οι δραστηριότητες αποτελούν επίσης μέρος της διαδικτυακής έκδοσης και όλο το περιεχόμενο μπορεί επίσης να βρεθεί στην πλατφόρμα AuTrain:

<https://www.autrain.eu/autrain-platform/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Εικόνα 2. Κωδικός QR για την Πλατφόρμα AuTrain.

2. Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) – Γεγονότα και Πληροφορίες

Σε αυτό το σύντομο κεφάλαιο, θα παρουσιαστούν ορισμένοι γενικοί αριθμοί και πληροφορίες για τη διαταραχή του φάσματος του αυτισμού για να φέρουν αυτόν τον κόσμο στην επιφάνεια και να σας επιτρέψουν ως συμμετέχοντα να αποκτήσετε βαθύτερη εικόνα για αυτό το θέμα.

2.1 Τι είναι η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ);

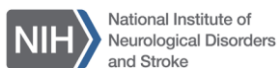
(www.ninds.nih.gov)

Η διαταραχή του φάσματος του αυτισμού (ΔΑΦ) αναφέρεται σε μια ομάδα σύνθετων νευροαναπτυξιακών διαταραχών που χαρακτηρίζονται από επαναλαμβανόμενα και χαρακτηριστικά πρότυπα συμπεριφοράς και δυσκολίες στην κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση. Τα συμπτώματα είναι παρόντα από την πρώιμη παιδική ηλικία και επηρεάζουν την καθημερινή λειτουργία.

Ο όρος «φάσμα» αναφέρεται στο ευρύ φάσμα συμπτωμάτων, δεξιοτήτων και επιπέδων αναπηρίας στη λειτουργία που μπορεί να εμφανιστεί σε άτομα με ΔΑΦ. Μερικά παιδιά και ενήλικες με ΔΑΦ είναι πλήρως σε θέση να εκτελούν όλες τις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής, ενώ άλλα χρειάζονται ουσιαστική υποστήριξη για την εκτέλεση βασικών δραστηριοτήτων. Το Διαγνωστικό και Στατιστικό Εγχειρίδιο Ψυχικών Διαταραχών (DSM-5, που δημοσιεύτηκε το 2013) περιλαμβάνει το σύνδρομο Asperger, την αποσυνθετική διαταραχή της παιδικής ηλικίας και τις διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές που δεν προσδιορίζονται διαφορετικά (PDD-NOS) ως μέρος των ΔΑΦ και όχι ως ξεχωριστές διαταραχές. Η διάγνωση των ΔΑΦ περιλαμβάνει αξιολόγηση της διανοητικής αναπηρίας και της γλωσσικής εξασθένησης.

Η ΔΑΦ εμφανίζεται σε κάθε φυλετική και εθνική ομάδα και σε όλα τα κοινωνικοοικονομικά επίπεδα. Ωστόσο, τα αγόρια έχουν σημαντικά περισσότερες πιθανότητες να αναπτύξουν ΔΑΦ από τα κορίτσια. Η τελευταία ανάλυση από τα Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων εκτιμά ότι 1 στα 68 παιδιά στις ΗΠΑ έχει ΔΑΦ.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ΔΑΦ

2.2 Πώς αναγνωρίζεται μία ΔΑΦ; (www.ninds.nih.gov)

Ακόμη και ως βρέφη, τα παιδιά με ΔΑΦ μπορεί να φαίνονται διαφορετικά, ειδικά σε σύγκριση με άλλα παιδιά στη δική τους ηλικία. Μπορεί να επικεντρωθούν υπερβολικά σε ορισμένα αντικείμενα, σπάνια να κάνουν οπτική επαφή και να αποτυγχάνουν να εμπλακούν σε τυπικές συζητήσεις με τους γονείς τους. Σε άλλες περιπτώσεις, τα παιδιά μπορεί να αναπτυχθούν φυσιολογικά μέχρι το δεύτερο ή και τρίτο έτος της ζωής τους, αλλά στη συνέχεια αρχίζουν να αποσύρονται και να αδιαφορούν για την κοινωνική δέσμευση.

Η σοβαρότητα των ΔΑΦ μπορεί να ποικίλλει πολύ και βασίζεται στον βαθμό στον οποίο η κοινωνική επικοινωνία, η επιμονή στην ομοιότητα των δραστηριοτήτων και του περιβάλλοντος και τα επαναλαμβανόμενα πρότυπα συμπεριφοράς επηρεάζουν την καθημερινή λειτουργία του ατόμου.

Κοινωνική αναπηρία και δυσκολίες επικοινωνίας

Πολλοί άνθρωποι με ΔΑΦ βρίσκουν τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις δύσκολες. Η αμοιβαία φύση δούναι και λαβείν της τυπικής επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης έχει συχνά ιδιαίτερες προκλήσεις. Τα παιδιά με ΔΑΦ μπορεί να μην ανταποκρίνονται στα ονόματά τους, να αποφεύγουν την οπτική επαφή με άλλα άτομα και να αλληλεπιδρούν μόνο με άλλους για να επιτύχουν συγκεκριμένους στόχους. Συχνά τα παιδιά με ΔΑΦ δεν καταλαβαίνουν πώς να παίζουν ή να ασχολούνται με άλλα παιδιά και μπορεί να προτιμούν να είναι μόνα τους. Τα άτομα με ΔΑΦ μπορεί να δυσκολεύονται να κατανοήσουν τα συναισθήματα των άλλων ή να μιλήσουν για τα δικά τους συναισθήματα.

Τα άτομα με ΔΑΦ μπορεί να έχουν πολύ διαφορετικές λεκτικές ικανότητες που κυμαίνονται από καθόλου ομιλία έως ομιλία που είναι άπταιστη, αλλά άβολη και ακατάλληλη. Μερικά παιδιά με ΔΑΦ μπορεί να έχουν καθυστερημένες δεξιότητες ομιλίας και γλώσσας, μπορεί να επαναλαμβάνουν φράσεις και να δίνουν άσχετες απαντήσεις σε ερωτήσεις. Επιπλέον, τα άτομα με ΔΑΦ μπορεί να δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν και να κατανοήσουν μη λεκτικές ενδείξεις, όπως χειρονομίες, γλώσσα του σώματος ή τον τόνο της φωνής. Για παράδειγμα, τα μικρά παιδιά με ΔΑΦ μπορεί να μην καταλαβαίνουν τι σημαίνει να χαιρετάς με το χέρι. Τα άτομα με ΔΑΦ μπορεί επίσης να μιλούν με επίπεδη, σαν ρομπότ ή με φωνή τραγουδιού για ένα στενό εύρος αγαπημένων θεμάτων, με ελάχιστη προσοχή στα ενδιαφέροντα του ατόμου στο οποίο μιλούν.

Επαναλαμβανόμενες και χαρακτηριστικές συμπεριφορές

Πολλά παιδιά με ΔΑΦ επιδίδονται σε επαναλαμβανόμενες κινήσεις ή ασυνήθιστες συμπεριφορές, όπως να χτυπούν τα χέρια τους, να λικνίζονται από τη μια πλευρά στην άλλη ή να στροβιλίζονται. Μπορεί να απασχοληθούν με μέρη αντικειμένων όπως οι τροχοί ενός φορτηγού παιχνιδιού. Τα παιδιά μπορεί επίσης να ενδιαφερθούν με εμμονή για ένα

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

συγκεκριμένο θέμα, όπως τα αεροπλάνα ή η απομνημόνευση δρομολογίων τρένων. Πολλοί άνθρωποι με ΔΑΦ φαίνεται να ευδοκιμούν τόσο πολύ στη ρουτίνα που οι αλλαγές στα καθημερινά πρότυπα της ζωής - όπως μια απροσδόκητη στάση στο δρόμο από το σχολείο - μπορεί να κρύβουν προκλήσεις. Μερικά παιδιά μπορεί ακόμη και να θυμώσουν ή να έχουν συναισθηματικές εκρήξεις, ειδικά όταν τοποθετούνται σε ένα νέο ή υπερβολικά διεγερτικό περιβάλλον.

Μια τεκμηριωμένη διάγνωση μπορεί να γίνει μόνο από ειδικό.

3. Εκπαιδευτικό υλικό «Σύμβουλος Αυτισμού»

Ολόκληρο το εκπαιδευτικό σεμινάριο «Σύμβουλος ΔΑΦ» χωρίζεται σε επτά ενότητες (διάρκεια: 3 ώρες ανά ενότητα) που περιλαμβάνουν όλα τα σχετικά θέματα που χρειάζονται για να μπορέσουν οι μη επαγγελματίες να αλληλεπιδρούν χωρίς αποκλεισμούς με άτομα με ΔΑΦ σε καθημερινές καταστάσεις. Είναι ένας συνδυασμός θεωρητικού και πρακτικού περιεχομένου και συνδυάζει βασικές γνώσεις με απαιτούμενες δεξιότητες.

Οι ενότητες είναι:

1. Δημιουργώντας μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς
2. Φύση της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος
3. Διαταραχές αυτιστικού φάσματος και κοινωνία
4. Κοινωνική επικοινωνία και κοινωνικές δεξιότητες για τη διαχείριση ατόμων με ΔΑΦ
5. Επαγγελματικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε άτομα με ΔΑΦ
6. Πρακτική εφαρμογή: Σύνοψη
7. Διευκολύνσεις για τις δημόσιες και επαγγελματικές υπηρεσίες

Για τις παρουσίες είναι απαραίτητο να λάβετε μέρος σε κάθε ενότητα. Όπως δείχνει η Εικόνα 3, όλες οι ενότητες συνδέονται και μαζί θα ενισχύσουν τη γνώση, την εμπειρία, τον προβληματισμό και τις ικανότητες στη ΔΑΦ από ανθρωπιστική, θετική, οικολογική και χωρίς περιορισμούς οπτική.

Εικόνα 3. Δομή του εκπαιδευτικού σεμιναρίου «Σύμβουλος ΔΑΦ» – απλοποιημένη παρουσίαση.

Πιστοποίηση ISO 17024

Αυτό το εκπαιδευτικό σεμινάριο είναι πιστοποιημένο με ISO 17024 και οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να γίνουν πιστοποιημένοι «Σύμβουλοι ΔΑΦ». Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις και τον τρόπο ολοκλήρωσης της διαδικασίας πιστοποίησης, ρωτήστε

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

τον εκπαιδευτή σας ή επικοινωνήστε με τον εξωτερικό φορέα πιστοποίησης που κατέχει τα απαραίτητα δικαιώματα για αυτό το εκπαιδευτικό σεμινάριο:

www.systemcert.at

3.1 Ενότητα 1 – Δημιουργώντας μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς

Ενότητα 1

... στοχεύει στην ανάπτυξη και επέκταση των δεξιοτήτων για την κατανόηση του ορθολογισμού μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς και της σημασίας της για την επιτυχία και την ευημερία των ατόμων με διαταραχή αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ).

Περιεχόμενο

- ✓ Ένταξη από διαφορετικές οπτικές γωνίες
- ✓ Κρίσιμα στοιχεία για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς
- ✓ Κοινή ορολογία/ εύρος απόψεων για γλώσσα φιλική προς τις ΔΑΦ

Μαθησιακά αποτελέσματα

- ✓ Συζήτηση για τη φύση των ΔΑΦ
- ✓ Προσδιορισμός κρίσιμων στοιχείων μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς
- ✓ Κατανόηση της γλώσσας που βάζει σε προτεραιότητα το «πρόσωπο» έναντι της «ταυτότητας»

Εικόνα 4. Κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς (www.pixabay.com).

Τι είναι μια «κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς»;

Μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς ξεκινά με τη φιλοσοφία ότι κάθε άτομο, το καθένα με δικαιώματα και ευθύνες, ανήκει στην ζωή της κοινωνίας, έχει ενεργό ρόλο να παίξει και να νιώθει αξία, ασφάλεια, σύνδεση και φροντίδα. (Schaffner & Buswell, 1996; Ηνωμένα Έθνη, 1996).

Μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς προωθεί μια «ουσιαστική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε όλη τους την ποικιλομορφία, την προώθηση και ενσωμάτωση των δικαιωμάτων τους στο έργο του Οργανισμού, την ανάπτυξη προγραμμάτων ειδικά για την αναπηρία και την εξέταση των προοπτικών που σχετίζονται με την αναπηρία, σύμφωνα με η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία» (Ηνωμένα Έθνη, 2020, σελ. 10)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Δραστηριότητα: “Σκέψη & Προβληματισμός – Συμπερίληψη”

Δείτε το παρακάτω βίντεο:¹

Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Antonio Guterres μιλά για τη Στρατηγική του ΟΗΕ για τη συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία

Κρατήστε σημειώσεις:

Ποιες είναι οι σκέψεις σας πάνω σε αυτά που ακούσατε;

Τι γνώμη έχετε για τη συμπερίληψη;

Τι είδους κόσμο σχεδιάζει ο Γενικός Γραμματέας για το μέλλον; Πώς αισθάνεστε γι' αυτό; Ταιριάζει με την ιδέα που έχετε για τη συμπερίληψη;

Μιλήστε για τις ιδέες σας σε ομάδες

¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των ρυθμίσεων υποτίτλων στο YouTube δείτε το παράρτημα.

3.2 Ενότητα 2 – Φύση της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος

Ενότητα 2

... στοχεύει στην παροχή καλύτερης εικόνας για την πολυπλοκότητα και τα πολλά πρόσωπα της διαταραχής του φάσματος του αυτισμού, ιδιαίτερα πώς τα ίδια τα άτομα με ΔΑΦ βιώνουν αυτό το φαινόμενο.

Περιεχόμενα

- ✓ Η επίσημη στάση απέναντι στη διαταραχή του αυτιστικού φάσματος στη βιοϊατρική
- ✓ Η συχνότητα και τα αίτια της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος
- ✓ Συνύπαρξη ψυχικών και σωματικών καταστάσεων
- ✓ «Αυτιστικές» εμπειρίες, σκέψη και αντιλήψεις
- ✓ Συνήθεις λανθασμένες αντιλήψεις για τη διαταραχή του φάσματος του αυτισμού

Μαθησιακά αποτελέσματα

- ✓ Διάγνωση της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος
- ✓ Καθορισμός χαρακτηριστικών και κατανόησή τους
- ✓ Στατιστικά στοιχεία για τη διαταραχή του αυτιστικού φάσματος
- ✓ Κατανόηση συγκεκριμένων συμπεριφορών και τρόπου σκέψης ατόμων με ΔΑΦ

Εικόνα 5. Μια ματιά σε έναν περίεργο «κόσμο» (www.pixabay.com).

Γεγονότα...

Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) ή απλώς ο αυτισμός, που σήμερα συνοψίζει πολλές προηγούμενες διαφορετικές διαγνώσεις (βρεφικός αυτισμός, σύνδρομο Asperger, άτυπος αυτισμός, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές που δεν ταξινομούνται διαφορετικά [PDD-NOS]) είναι ετερογενής ως προς τα αίτια και την ατομική παρουσίαση. Οι γενετικοί παράγοντες είναι ισχυροί ως προς την αιτιολογία του, αλλά ακόμη και περιβαλλοντικοί παράγοντες παίζουν ρόλο (Bölte et al., 2019a; Vorstman et al., 2017).

Η ΔΑΦ διαγιγνώσκεται σήμερα σε περίπου 1% του γενικού πληθυσμού [...] και συχνά συνοδεύεται από ψυχιατρικές διαταραχές (π.χ. άγχος, κατάθλιψη) άλλες σωματικές επιπλοκές (π.χ. νευρολογικά ή γαστρεντερικά προβλήματα) (Simonoff et al., 2008; Pan et al., 2021).

Η ΔΑΦ δεν είναι ασθένεια, αλλά έκφραση της νευροποικιλομορφίας, συνοδεύεται από αυξημένο κίνδυνο για ψυχικές και σωματικές διαταραχές και κοινωνικό αποκλεισμό (Bölte et al., 2021).

Δραστηριότητα: “Τι είναι ΔΑΦ?”

Δείτε τα παρακάτω βίντεο σχετικά με το “Τι είναι αυτισμός;”
(www.autism.org.uk)

Βίντεο 1 (2:42)

Βίντεο 2 (4:13)

Διαβάστε εν συντομία τα «Διαγνωστικά Κριτήρια Αυτισμού DSM-5»

A. Επίμονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση σε πολλαπλά πλαίσια, όπως εκδηλώνονται από τα ακόλουθα, επί του παρόντος ή από την ιστορία (τα παραδείγματα είναι ενδεικτικά, όχι αναλυτικά, βλ. κείμενο):

1. Ελλείμματα στην κοινωνικο-συναισθηματική αμοιβαιότητα, που κυμαίνονται, για παράδειγμα, από την ανώμαλη κοινωνική προσέγγιση και την αποτυχία της κανονικής συνομιλίας πέρα δώθε. σε μειωμένο μοίρασμα ενδιαφερόντων, συναισθημάτων ή συναισθημάτων. στην αποτυχία έναρξης ή ανταπόκρισης σε κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.
2. Ελλείμματα στις μη λεκτικές επικοινωνιακές συμπεριφορές που χρησιμοποιούνται για κοινωνική αλληλεπίδραση, που κυμαίνονται, για παράδειγμα, από κακώς ενσωματωμένη λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία, σε ανωμαλίες στην οπτική επαφή και τη γλώσσα του σώματος ή ελλείψεις στην κατανόηση και τη χρήση χειρονομιών, σε πλήρη έλλειψη εκφράσεων προσώπου και μη λεκτικής επικοινωνίας.
3. Ελλείμματα στην ανάπτυξη, διατήρηση και κατανόηση σχέσεων, που κυμαίνονται, για παράδειγμα, από δυσκολίες προσαρμογής της συμπεριφοράς ώστε να ταιριάζουν σε διάφορα κοινωνικά πλαίσια, σε δυσκολίες διαμοιρασμού ευφάνταστου παιχνιδιού ή δημιουργία φίλων, στην απουσία ενδιαφέροντος για τους συνομηλίκους.

Διευκρίνιση τρέχουσας σοβαρότητας: Η σοβαρότητα βασίζεται σε προβλήματα κοινωνικής επικοινωνίας και περιορισμένα, επαναλαμβανόμενα πρότυπα συμπεριφοράς.

B. Περιορισμένα, επαναλαμβανόμενα μοτίβα συμπεριφοράς, ενδιαφερόντων ή δραστηριοτήτων, όπως εκδηλώνονται με τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα, επί του παρόντος ή από το ιστορικό (τα παραδείγματα είναι ενδεικτικά, όχι εξαντλητικά, βλ. κείμενο):

1. Στερεότυπες ή επαναλαμβανόμενες κινητικές κινήσεις, χρήση αντικειμένων ή ομιλία (π.χ. απλά κινητικά στερεότυπα, παρατάξεις παιχνιδιών ή ανατροπή αντικειμένων, ηχολαλία, ιδιότυπες φράσεις).

2. Επιμονή στην ομοιότητα, άκαμπτη προσκόλληση σε ρουτίνες ή τελετουργικά πρότυπα λεκτικής ή μη λεκτικής συμπεριφοράς (π.χ. ακραία αγωνία σε μικρές αλλαγές, δυσκολίες με μεταβάσεις, άκαμπτα πρότυπα σκέψης, τελετουργίες χαιρετισμού, ανάγκη να ακολουθεί ίδιας διαδρομής ή κατανάλωση του ίδιου φαγητού κάθε μέρα).
3. Ιδιαίτερα περιορισμένα, σταθερά ενδιαφέροντα που είναι μη φυσιολογικά σε ένταση ή εστίαση (π.χ. έντονη προσκόλληση ή ενασχόληση με ασυνήθιστα αντικείμενα, υπερβολικά περιορισμένα ή επίμονα ενδιαφέροντα).
4. Υπέρ- ή υποαντιδραστικότητα σε αισθητηριακές εισροές ή ασυνήθιστο ενδιαφέρον για αισθητηριακές πτυχές του περιβάλλοντος (π.χ. φαινομενική αδιαφορία για τον πόνο/θερμοκρασία, δυσμενή απόκριση σε συγκεκριμένους ήχους ή υφές, υπερβολική οσμή ή άγγιγμα αντικειμένων, οπτική γοητεία με φώτα ή κίνηση).

Διευκρίνιση τρέχουσας σοβαρότητας: Η σοβαρότητα βασίζεται σε προβλήματα κοινωνικής επικοινωνίας και περιορισμένα, επαναλαμβανόμενα πρότυπα συμπεριφοράς.

Γ. Τα συμπτώματα πρέπει να υπάρχουν στην πρώιμη αναπτυξιακή περίοδο (αλλά μπορεί να μην εκδηλωθούν πλήρως έως ότου οι κοινωνικές απαιτήσεις ξεπεράσουν τις περιορισμένες ικανότητες ή μπορεί να καλυφθούν από μαθημένες στρατηγικές στη μετέπειτα ζωή).

Δ. Τα συμπτώματα προκαλούν κλινικά σημαντικές ελλείψεις σε κοινωνικούς, επαγγελματικούς ή άλλους σημαντικούς τομείς της τρέχουσας λειτουργικότητας.

Ε. Αυτές οι διαταραχές δεν εξηγούνται καλύτερα από τη διανοητική αναπηρία (νοητική αναπτυξιακή διαταραχή) ή την καθολική αναπτυξιακή καθυστέρηση. Η διανοητική αναπηρία και η διαταραχή του αυτιστικού φάσματος συνυπάρχουν συχνά, για να γίνουν παράλληλες διαγνώσεις διαταραχής του φάσματος του αυτισμού και διανοητικής αναπηρίας, η κοινωνική επικοινωνία θα πρέπει να είναι κάτω από την αναμενόμενη για το γενικό αναπτυξιακό επίπεδο.

Σημείωση: Τα άτομα με τεκμηριωμένη διάγνωση DSM-V για αυτιστική διαταραχή, διαταραχή Asperger ή διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή που δεν προσδιορίζεται διαφορετικά θα πρέπει να λάβουν τη διάγνωση της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος. Άτομα που έχουν έντονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία, αλλά των οποίων τα συμπτώματα δεν πληρούν διαφορετικά κριτήρια για διαταραχή του φάσματος του αυτισμού, θα πρέπει να αξιολογούνται για διαταραχή κοινωνικής (πραγματικής) επικοινωνίας.

Διευκρίνιση εάν:

- **Με ή χωρίς συνοδευτική διανοητική αναπηρία**
- **Με ή χωρίς συνοδευτική γλωσσική αναπηρία που Σχετίζεται με γνωστή ιατρική ή γενετική πάθηση ή περιβαλλοντικό παράγοντα**
(Σημείωση κωδικοποίησης: Χρησιμοποιήστε πρόσθετο κωδικό για να προσδιορίσετε τη σχετική ιατρική ή γενετική πάθηση.)
- **Σχετίζεται με άλλη νευροαναπτυξιακή, ψυχική ή συμπεριφορική διαταραχή**
(Σημείωση κωδικοποίησης: Χρησιμοποιήστε πρόσθετους κωδικούς για να προσδιορίσετε τις σχετικές νευροαναπτυξιακές, ψυχικές ή συμπεριφορικές διαταραχές.)

- **Με κατατονία** (Ανατρέξτε στα κριτήρια για την κατατονία που σχετίζεται με άλλη ψυχική διαταραχή)
(Σημείωση κωδικοποίησης: Χρησιμοποιήστε πρόσθετο κωδικό 293.89 κατατονία που σχετίζεται με διαταραχή του αυτιστικού φάσματος για να υποδείξετε την παρουσία της κατατονίας.)
- **Σχετίζεται με μια γνωστή ιατρική ή γενετική πάθηση ή περιβαλλοντικό παράγοντα**

Πηγή: Αμερικανική Ψυχιατρική Εταιρεία. Diagnostic and statistical manual of mental disorders. 5th ed. Arlington, VA: American Psychiatric Association; 2013.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Εάν θέλετε, κρατήστε σημειώσεις:

Συζητήστε σε ομάδες

Με βάση τα βίντεο και το κείμενο που διαβάσατε συζητήστε τις παρακάτω ερωτήσεις:

Είναι τα διαγνωστικά κριτήρια κατατοπιστικά για εσάς;

Έχετε μια καλή ιδέα για το πώς μπορεί να είναι ο αυτισμός;

3.3 Ενότητα 3 – Διαταραχές αυτιστικού φάσματος και κοινωνία

Ενότητα 3

...στοχεύει στην εξερεύνηση χρήσιμων στρατηγικών για την αλληλεπίδραση με άτομα με ΔΑΦ σε διαφορετικά δεδομένα περιβάλλοντα κατά τη διάρκεια τυπικής ρουτίνας και δραστηριοτήτων που προάγουν ακαδημαϊκές δεξιότητες, θετικές συμπεριφορές, επίλυση προβλημάτων και ανεξαρτησία.

Περιεχόμενο

- ✓ Αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων που μπορεί να αντιμετωπίσει ένα άτομο με ΔΑΦ: σε σχολείο, χώρο εργασίας, δημόσιες υπηρεσίες, οικογένεια/σχέση
- ✓ Διαφορετικές προοπτικές/προσεγγίσεις για την κατανόηση και τη διαχείριση των ατόμων με ΔΑΦ

Μαθησιακά αποτελέσματα

- ✓ Προσδιορισμός προκλήσεων και ευκαιριών στον εργασιακό χώρο κατά την διαχείριση ατόμων με ΔΑΦ
- ✓ Χρήση της γνώσης που αποκτήθηκε σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος για να απαντηθούν οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες που εντοπίστηκαν στον εργασιακό χώρο κατά τη διαχείριση ατόμων με ΔΑΦ
- ✓ Πώς να ενεργήσετε υπέρ των ατόμων με ΔΑΦ χρησιμοποιώντας μια φιλοσοφία που επινοήθηκε από την ανθρωπότητα, ανάληψη ευθύνης και επίλυση προβλημάτων, βιωματικά και κριτικά

Εικόνα 6. Σίγουρα λάθος τρόποι επικοινωνίας (www.pixabay.com).

Δραστηριότητα: «Κοινωνία φιλική προς τον αυτισμό»

Στο πρώτο μέρος αυτής της ενότητας, λάβατε πληροφορίες για διάφορες πτυχές. Τώρα, ήρθε η ώρα να τις χρησιμοποιήσετε για την παρακάτω δραστηριότητα.

Συζητήστε τις ερωτήσεις σε μικρές ομάδες

1. Ποιοι είναι οι τρόποι για να επιτραπεί στα άτομα με ΔΑΦ να είναι αυτόνομα κατά την άσκηση δραστηριοτήτων στις δημόσιες υπηρεσίες;
2. Ποιοι είναι οι κατάλληλοι τρόποι για να δημιουργήσετε μια σχέση με ένα άτομο με ΔΑΦ;
3. Ποιες είναι οι πιθανές πρακτικές στο σχολείο;

Προσπαθήστε να απαντήσετε στις ερωτήσεις της ομάδας και σημειώστε τις πιο σχετικές απαντήσεις που μπορούν να αναφερθούν στη μεγάλη ομάδα

Ερώτηση 1:

Ερώτηση 2:

Ερώτηση 3:

3.4 Ενότητα 4 – Social communication and social skills for dealing with people with ASD

Ενότητα 4

...aims at developing social communication and social interaction skills for people with ASD.

Περιεχόμενο

- ✓ Δεξιότητες κοινωνικής επικοινωνίας
- ✓ Αλληλεπίδραση και κοινωνικές δεξιότητες
- ✓ Δεξιότητες προσωπικών σχέσεων (φιλίες, συνομήλικοι, οικογένεια)
- ✓ Δεξιότητες επικοινωνίας σε δημόσια και επαγγελματικά πλαίσια

Μαθησιακά αποτελέσματα

- ✓ Κατανόηση της έννοιας της επικοινωνίας – βασικά στοιχεία και σημασία, και της επικοινωνίας ενός ατόμου με ΔΑΦ
- ✓ Κατανόηση της έννοιας των θεμάτων κοινωνικής επικοινωνίας που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ΔΑΦ
- ✓ Κατανόηση των εννοιών της αλληλεπίδρασης και των κοινωνικών δεξιοτήτων, και των επιπτώσεών τους στη ζωή ενός ατόμου με ΔΑΦ, δηλαδή τις προσωπικές και επαγγελματικές σχέσεις
- ✓ Κατανόηση του τρόπου διαχείρισης ενός ατόμου με ΔΑΦ στην καθημερινή κοινωνική ζωή

Γρήγορες συμβουλές για αποτελεσματική επικοινωνία με άτομα με ΔΑΦ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Δραστηριότητα: «Σκέψη & Προβληματισμός – Κοινωνική Επικοινωνία»

Δείτε το βίντεο “Οι νέοι εξηγούν τον αυτισμό – Επικοινωνία”

Βίντεο (1:38)

Κρατήστε σημειώσεις:

Εξηγήστε μερικές από τις επικοινωνιακές διαφορές και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ΔΑΦ όπως παρακολουθήσατε στο προηγούμενο βίντεο:

Πώς νιώθετε για αυτό;

Έχετε σκεφτεί ποτέ αυτές τις δυσκολίες επικοινωνίας;

Μιλήστε για τις σκέψεις σας σε ομάδες

3.5 Ενότητα 5 – Επαγγελματικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε άτομα με ΔΑΦ

Ενότητα 5

... στοχεύει στην ανάπτυξη και επέκταση των δεξιοτήτων για την ανάπτυξη προσεγγίσεων για τη διερεύνηση τεχνικών και στρατηγικών που θα χρησιμοποιηθούν με θετικό και αποτελεσματικό τρόπο όταν έρχονται σε επαφή με άτομα με ΔΑΦ.

Περιεχόμενο

- ✓ Στρατηγικές για μια επαρκή, θετική και αποτελεσματική επαφή και αλληλεπίδραση με άτομα με ΔΑΦ
- ✓ Χαρακτηριστικά των υπηρεσιών της κοινότητας και ο αντίκτυπός τους στη χρηστικότητα για άτομα με ΔΑΦ

Μαθησιακά αποτελέσματα

- ✓ Εκμάθηση στρατηγικών αλληλεπίδρασης με άτομα με ΔΑΦ σε ένα εργασιακό περιβάλλον, αναστοχασμός αντιλήψεων
- ✓ Εκμάθηση του πώς οι υπηρεσίες της κοινότητας μπορούν να προσαρμοστούν στις ανάγκες των ατόμων με ΔΑΦ
- ✓ Εκμάθηση καλύτερης αλληλεπίδρασης με άτομα με ΔΑΦ στο πλαίσιο εξυπηρέτησης πελατών

Εικόνα 7. Η κοινωνική συμπερίληψη είναι κάτι περισσότερο από μια απλή φράση (www.pixabay.com).

Βίντεο: «CBS-Sunday Morning – Πρόσληψη αυτιστικών εργαζομένων»

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Δραστηριότητα: «Εύλογες προσαρμογές για εργοδότες και εργαζόμενους»

Δείτε τα δύο βίντεο:

“Κορυφαίες συμβουλές για τον αυτισμό: εργασιακή απασχόληση – εύλογες προσαρμογές” για εργοδότες και εργαζόμενους (www.autism.org.uk)

Συνοψίστε τα βίντεο

Προσπαθήστε να συνοψίσετε τις κύριες πτυχές που έχετε ακούσει στα δύο βίντεο

Βίντεο 1: Εργασιακή απασχόληση - εύλογες προσαρμογές για τους εργοδότες

Βίντεο 2: Εργασιακή απασχόληση - εύλογες προσαρμογές για τους εργαζόμενους

Μιλήστε για τα αποτελέσματά σας σε μικρές ομάδες

3.6 Ενότητα 6 – Πρακτική εφαρμογή: Σύνοψη

Ενότητα 6

... στοχεύει στην ενίσχυση των κινήτρων των συμμετεχόντων να εξασκηθούν και να προβληματιστούν σχετικά με στρατηγικές που μπορεί να είναι χρήσιμες κατά την αντιμετώπιση και τη διαχείριση ατόμων με ΔΑΦ.

Περιεχόμενα

- ✓ Εργασίες πραγματικού κόσμου για προβληματισμό και ανάλυση
- ✓ Μελέτες περίπτωσης για αναστοχασμό και ανάλυση

Μαθησιακά αποτελέσματα

- ✓ Εντοπισμός προκλήσεων και ευκαιριών στον εργασιακό χώρο όταν διαχειρίζεστε άτομα με ΔΑΦ
- ✓ Να χρησιμοποιήσετε τη γνώση που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του μαθήματος για να αντιμετωπίσετε τις προκλήσεις και ευκαιρίες που έχουν εντοπιστεί στο χώρο εργασίας όταν διαχειρίζεστε άτομα με ΔΑΦ
- ✓ Να γνωρίζουν πώς να ενεργούν υπέρ των ατόμων με ΔΑΦ χρησιμοποιώντας μια φιλοσοφία που επινοήθηκε από την ανθρωπότητα, ανάληψη ευθύνης και επίλυση προβλημάτων, βιωματικά και κριτικά

Βίντεο: «CBS-Sunday Morning – Πρόσληψη αυτιστικών εργαζομένων»

Δραστηριότητα: «Παιχνίδι ρόλων»

Τώρα ήρθε η ώρα να κάνετε πράξη όλα όσα έχετε μάθει

Πηγαίνετε σε ομάδες των τεσσάρων

Πρώτα, σχεδιάστε το παιχνίδι ρόλων σας στη μικρή σας ομάδα. Πάρτε ένα φύλλο χαρτιού για να κρατήσετε μερικές σημειώσεις για να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις προγραμματισμού:

1. Ποιοι είναι οι χαρακτήρες;

Πρόταση:

- Άτομο του αντίστοιχου επαγγέλματος
- Άτομο με ΔΑΦ
- Παρατηρητής 1
- Παρατηρητής 2

2. Πού και πότε λαμβάνει χώρα η κατάσταση;

3. Ποια είναι η κατάσταση;

4. Πώς ξεκινάει η κατάσταση;

Μπείτε στο ρόλο και δημιουργήστε την «ταυτότητά» σας.

- **Για τους ηθοποιούς:** Περιέγραψε το χαρακτήρα, τα χαρακτηριστικά του με λίγες λέξεις
- **Για τους παρατηρητές:** Σχεδιάστε και περιγράψτε τις παρατηρούμενες πτυχές με το συνεργάτη σας

Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ρόλων

Οι δύο παρατηρητές παρακαλούνται να κρατήσουν σημειώσεις σχετικά με τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τι συμβαίνει μετά την αρχή;
2. Πώς λειτουργούν οι χαρακτήρες;
3. Πώς τελειώνει η κατάσταση;

Ξεκινήστε το παιχνίδι ρόλων

Μετά το παιχνίδι ρόλων – αναστοχασμός

Μερικές φορές, τα παιχνίδια ρόλων μπορεί να είναι εξουθενωτικά και να οδηγήσουν σε δύσκολες καταστάσεις που πρέπει να αναλυθούν προσεκτικά. Επομένως, συνιστάται να κάνετε έναν αναστοχασμό σε πολλά επίπεδα:

- Ο καθένας μόνος
- Μικρή ομάδα
- Όλοι μαζί

Προσωπικός αναστοχασμός - κρατήστε σημειώσεις για τα συναισθήματα και τις σκέψεις σας κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ρόλων:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Αναστοχασμός μικρής ομάδας

Αφού καταγράψετε τα προσωπικά σας θέματα, πηγαίνετε ξανά σε μικρές ομάδες και μιλήστε με τους συναδέλφους σας για τα προσωπικά σας θέματα, ως ηθοποιός αλλά και ως παρατηρητής. Γράψτε τα αποτελέσματά σας.

Προσπαθήστε να ορίσετε τις κρίσιμες στιγμές στο παιχνίδι ρόλων σας και πώς τις έχετε λύσει:

Κοινός αναστοχασμός

Ένα άτομο ανά μικρή ομάδα θα πρέπει να παρουσιάσει τα αντίστοιχα αποτελέσματα και ο εκπαιδευτής σας θα καθορίσει μαζί σας τους βασικούς παράγοντες για την επικοινωνία χωρίς αποκλεισμούς:

Σημειώστε τους πιο σημαντικούς «παράγοντες επιτυχίας» στην επικοινωνία χωρίς αποκλεισμούς:

3.7 Ενότητα 7 – Διευκολύνσεις για τις δημόσιες και επαγγελματικές υπηρεσίες

Ενότητα 7

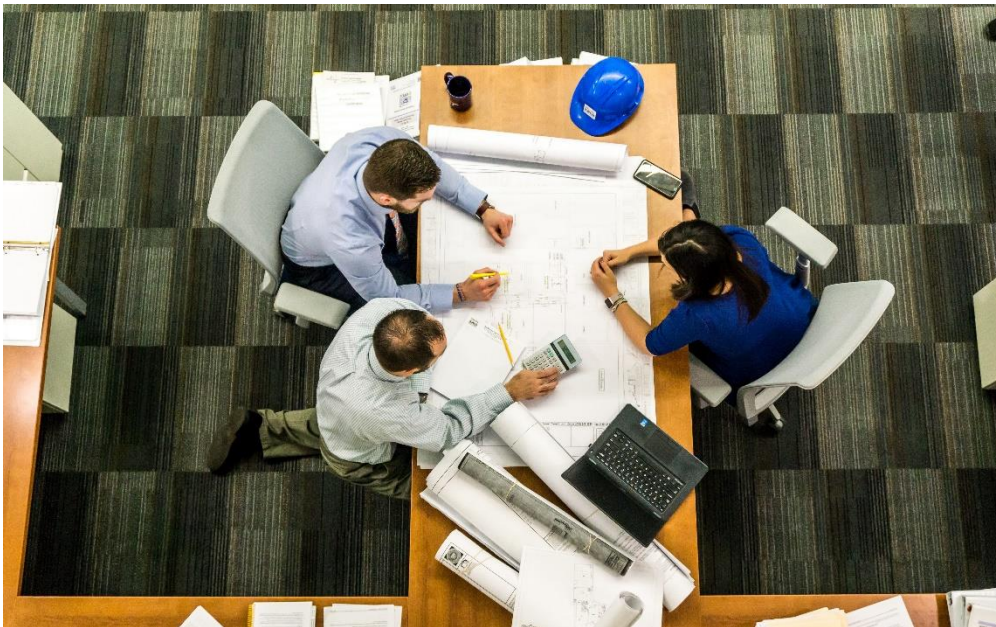
... στοχεύει στον αναστοχασμό και την ανάπτυξη διευκολύνσεων που μπορεί να χρειαστούν για να επιτευχθούν στον χώρο εργασίας των συμμετεχόντων. Τέλος, παρουσιάζονται και συζητούνται μελέτες περίπτωσης των συμμετεχόντων.

Περιεχόμενα

- ✓ Αναστοχασμός και ανάπτυξη διευκολύνσεων
- ✓ Παρουσίαση της μελέτης περίπτωσης που αναπτύχθηκε από τους συμμετέχοντες για διευκολύνσεις για την εκάστοτε υπηρεσία τους

Μαθησιακά αποτελέσματα

- ✓ Να συνοψιστεί και να γίνει αναστοχασμός πάνω στο περιεχόμενο των προηγούμενων ενοτήτων
- ✓ Να αναπτυχθούν χρήσιμες διευκολύνσεις για τις διάφορες υπηρεσίες των συμμετεχόντων
- ✓ Να δημιουργηθεί ένα συγκεκριμένο σχέδιο υλοποίησης για κάθε συμμετέχοντα

Εικόνα 8. Λειτουργήστε ως πολλαπλασιαστής στο ιδιωτικό και επαγγελματικό σας περιβάλλον (www.pixabay.com).

Δραστηριότητα: «Τι θυμάστε;»

Μετά από τόσες διαφορετικές πληροφορίες, ήρθε η ώρα να συνοψίσουμε και να ταξινομήσουμε όλα τα διαφορετικά περιεχόμενα.

Για να σας βοηθήσουμε, εδώ είναι ξανά οι ενότητες:

Ενότητα 1:	Δημιουργώντας μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς
Ενότητα 2:	Η φύση της διαταραχής του αυτιστικού φάσματος
Ενότητα 3:	ΔΑΦ και κοινωνία
Ενότητα 4:	Κοινωνική επικοινωνία και κοινωνικές δεξιότητες για τη διαχείριση ατόμων με ΔΑΦ
Ενότητα 5:	Επαγγελματικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε άτομα με ΔΑΦ
Ενότητα 6:	Πρακτική εφαρμογή - Σύνοψη

Κάντε τη δική σας «λίστα εργασιών»

Ποιο περιεχόμενο θυμάστε και πώς θα το εφαρμόσετε στο δικό σας επαγγελματικό περιβάλλον;

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Παράρτημα

Πώς να διαχειριστείτε τις ρυθμίσεις υποτίτλων στο YouTube

Οι υπότιτλοι είναι διαθέσιμοι σε βίντεο όπου τους έχει προσθέσει ο κάτοχος και σε ορισμένα βίντεο όπου το YouTube τους προσθέτει αυτόματα. Μπορείτε να αλλάξετε τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις για τους υπότιτλους στον υπολογιστή ή την κινητή συσκευή σας.

Για να επιλέξετε διαφορετική γλώσσα υπότιτλων:

1. Κάτω δεξιά, κάντε κλικ στην επιλογή Ρυθμίσεις .
2. Κάντε κλικ στο Subtitles/CC.
3. Επιλέξτε μια γλώσσα.

Εάν η γλώσσα δεν εμφανίζεται όταν κάνετε κλικ στην επιλογή Υπότιτλοι/CC:

1. Κάντε κλικ στην Αυτόματη μετάφραση.
2. Επιλέξτε μια γλώσσα.

Λίστα εικόνων

Εικόνα 1: Αρχική σελίδα – „Πλατφόρμα AuTrain- “ (www.autrain.eu).....	6
Εικόνα 2: Κωδικός QR Πλατφόρμας AuTrain.....	9
Εικόνα 3: Δομή του εκπαιδευτικού σεμιναρίου “ Σύμβουλος ΔΑΦ” – απλοποιημένη παρουσίαση	12
Εικόνα 4: Κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς (www.pixabay.com)	14
Εικόνα 5: Insi Μια ματιά σε έναν περίεργο «κόσμο» (www.pixabay.com)	16
Εικόνα 6 Σίγουρα λάθος τρόποι επικοινωνίας (www.pixabay.com).....	23
Εικόνα 7: Η κοινωνική συμπερίληψη είναι κάτι περισσότερο από μια απλή φράση (www.pixabay.com)	26
Εικόνα 8: Λειτουργήστε ως πολλαπλασιαστής στο ιδιωτικό και επαγγελματικό σας περιβάλλον (www.pixabay.com)	33

Λίστα Παραπομπών

Γενικό μέρος:

National Institute of Neurological Disorders and Stroke. Autism Spectrum Disorder Fact Sheet. Available at:

<https://www.ninds.nih.gov/Disorders/Patient-Caregiver-Education/Fact-Sheets/Autism-Spectrum-Disorder-Fact-Sheet> (πρόσβαση στις 25 Αυγούστου 2021)

Ενότητα 1:

Schaffner C.B., & Buswell, B.E. (1996). Ten critical elements for creating inclusive and effective school communities. In S. Stainback & W. Stainback (Eds.). *Inclusion: A guide for educators* (pp. 49-66). Paul Brookes.

United Nations (1996). Report of the World summit for social development. Retrieved from <https://undocs.org/A/CONF.166/9> (πρόσβαση στις 1 Ιουνίου 2021)

United Nations (2020). Report of the secretary-general- Disability inclusion in the United Nations system (Disability Inclusion Strategy). Retrieved from <https://www.un.org/en/file/83048> (πρόσβαση στις 1 Ιουνίου 2021).

Ενότητα 2:

American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders. 5th ed. Arlington, VA: American Psychiatric Association. Available at: http://repository.poltekkes-kaltim.ac.id/657/1/Diagnostic%20and%20statistical%20manual%20of%20mental%20disorders%20_%20DSM-5%20%28%20PDFDrive.com%20%29.pdf. (πρόσβαση στη 1 Οκτωβρίου 2021)

Bölte, S., Lawson, W. B., Marschik, P. B., & Girdler, S. (2021). Reconciling the seemingly irreconcilable: The WHO's ICF system integrates biological and psychosocial environmental determinants of autism and ADHD: The International Classification of Functioning (ICF) allows to model opposed biomedical and neurodiverse views of autism and ADHD within one framework. *BioEssays: news and reviews in molecular, cellular and developmental biology*, e2000254. Advance online publication. <https://doi.org/10.1002/bies.202000254>

Pan, P. Y., Bölte, S., Kaur, P., Jamil, S., & Jonsson, U. (2021). Neurological disorders in autism: A systematic review and meta-analysis. *Autism: the international journal of research and practice*, 25(3), 812–830. <https://doi.org/10.1177/1362361320951370>

Simonoff, E., Pickles, A., Charman, T., Chandler, S., Loucas, T., & Baird, G. (2008). Psychiatric disorders in children with autism spectrum disorders: prevalence, comorbidity, and associated factors in a population-derived sample. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 47(8), 921–929. <https://doi.org/10.1097/CHI.0b013e318179964f>

Vorstman, J., Parr, J. R., Moreno-De-Luca, D., Anney, R., Nurnberger, J. I., Jr, & Hallmayer, J. F. (2017). Autism genetics: opportunities and challenges for clinical translation. *Nature reviews. Genetics*, 18(6), 362–376. <https://doi.org/10.1038/nrg.2017.4>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

